

Schipluiden - Midden-Delfland zet in op kringlooplandbouw. Hiermee geven twintig melkveehouders en de gemeente samen invulling aan het proefproject Groen Ondernemen, dat vanuit het IODS-convenant wordt gefinancierd. Ook wordt gewerkt aan een grondinstrument.

In welke richting je vanaf het erf van melkveehouder Arnold van Adrichem in Schipluiden ook kijkt, aan alle kanten is de horizon gevuld met kassen, steden of industrie. De druk van de omgeving is bijna voelbaar in het open landschap van Midden-Delfland. Om de melkveehouderij als drager van het gebied een gezonde, duurzame toekomst te bieden, steekt de overheid 3,4 miljoen euro in de pilot Groen Ondernemen. Dit is een van de kwaliteitsprojecten die voortkomen uit de aanleg van de snelweg A4. „Met kringlooplandbouw zetten we in op de corebusiness van dit gebied: het melken van koeien. Dus geen verbreding en andere randactiviteiten, waarmee aan de deur geklopt werd toen dit kwaliteitsproject een invulling moest krijgen, zegt Van Adrichem. Als voorzitter van de LTO Noord afdeling Delflands Groen staat hij aan de wieg van het project dat de economische kracht van de melkveehouderij in Midden-Delfland op een natuurvriendelijke manier moet versterken.

Kringlooplandbouw is een vrij nieuwe werkwijze die al door sommige ondernemers in Natura 2000-gebieden toegepast wordt. Alles draait om een betere afstemming van de kringloop tussen voer, koe, mest en bodem wat tot meer efficiëntie in de bedrijfsvoering moet leiden. Bij kringlooplandbouw moet het verminderen van kunstmest- en krachtvoergif de kostprijs omlaag brengen. Door het verlagen van inputs moet de boer zijn eigen dieren en bodem beter benutten. Van Adrichem: „Uiteindelijk gaan voer, koe, mest en bodem beter voor elkaar werken.” Door structuurrijker, eiwitarmere voer verandert de mestkwaliteit. Het ammoniakgehalte verlaagt, net als de uitspoeling van nitraat. „De mest is gezonder en stimuleert het bodemleven. De betere bodem zorgt weer voor structuurrijker gras, waardoor minder krachtvoer hoeft te worden aangekocht.” Doordat het structuurrijke voer de pensenergie van de koe stimuleert, zal de koe bovendien zelf meer eiwit aanmaken. Daardoor is eveneens minder eiwitrijk krachtvoer nodig. „Het betere voer zorgt voor gezondere dieren, die uiteindelijk nog meer melk geven ook. Als je alles meeweegt, kun je met minder investeren zelfs meer verdienen”, bepleit van Adrichem. Volgens hem is kringlooplandbouw geschikt voor elke reguliere melkveehouder, doordat hij accenten kan leggen die passen bij zijn bedrijf. „Je kunt je eigen doelen stellen. Bijvoorbeeld inzetten op ammoniakvermindering, om de regelgeving te ontlopen. Of besparen op antibiotica.” Op zijn eigen bedrijf heeft Van Adrichem al jaren oog voor de kringloopgedachte. Soberder boeren en je niet blind staren op de liters alleen luiden zijn stokpaardjes. Tien jaar geleden stapte hij over op de ‘duurzame’ Montbeliard koeien. „Ze geven wat minder melk, 8.500 liter per jaar. Maar ze gaan twee jaar langer mee, zodat ik minder jongvee nodig heb en de uiteindelijke kostprijs lager ligt.” Uiteindelijk moeten de prestaties in kringlooplandbouw vastgelegd worden in certificaten, stelt Van Adrichem. „We willen een stuurgroep oprichten die aan dit soort zaken gaat werken.”

Melkfabriek

Als de duurzame kringloopmelk in de eigen regio vermarkt kan worden, zou het helemaal mooi zijn, vindt Van Adrichem. „We hebben ideeën over het opzetten van een eigen melklijn. Duurzame melk uit Midden-Delfland kan best eens tot een lokaal merk uitgroeien, blik de veehouder vooruit. „De burger krijgt steeds meer waardering voor voedsel dat duurzaam en dichtbij huis is geproduceerd. Met twee miljoen burgers om de hoek zitten we goed.”

De LTO bestuurder vindt overigens dat moet worden gewaakt voor teveel getrek aan het gebied. „De gemeenten om ons heen hebben de recreatieve waarden van ons groen ontdekt. Er dreigt overdaad aan plannen om de recreatiefunctie te versterken, zoals fiets- en wandelpaden en meer verbreding.”

Maar het gaat ten eerste om de concurrentiepositie van de bedrijven. Zonder de boeren verdwijnt dat mooie landschap, waarschuwt hij. „Dan gooi je het kind met het badwater weg.” Komend najaar hoopt Midden-Delfland de groep deelnemers aan kringlooplandbouw verder uit te breiden.